

Aatsitassanut Aqutsisoqarfik
Råstofstyrelsen
Postboks 930
3900 Nuuk

Tiguisusaaq	mlsa@nanoq.gl
Modtager	
Ulloq	15.07.2021
Dato	

Kuannersuarni aatsitassanik qaqutigootunik piiaanissamut suliniummi VSB-mut aamma VVM-imut nassuiaatit pillugit tusarniaanermut akissuteqaat

Tusarniaanermut akissuteqaat

Kuannersuarni aatsitassat qaqutigootut pillugit suliniummi VSB-mut aamma VVM-imut nassuiaatit tusarniaanermut akissuteqaammi matumani tulluuttut oqaaseqarfigineqarput. Matumani pineqartut tassaapput pilersuinissamut periarfissat pillugit tusarniaassutitut nassiunneqartunut Nukissiorfiit akissuteqaataat.

Ataatsimut oqaaseqaatit

Nukissiorfiit soqutigisaqartut pillugit nalilersuineq amigaateqartutut isigaat, tassa Nukissiorfiit peqataatinneqanngimmata.

Nukissiorfiit VVM-imut aamma VSB-mut nalunaarutini ilanngussanik takussutissinneqanngilaq, taamaattumillu ilanngussani innersuussutigineqartuni allassimasut isummerfigisinnaanagit.

VVM-imut aamma VSB-mut nalunaarusiani nunap assingini imeqarfiup tikiqqarnissaanut killiussaq eqqarsaatigineqanngilaq. Nukissiorfinnit inassutigineqarpoq nunap assingi tamarmik nutarterneqarnissaat, tamatumani siunertaralugu imeqarfiup tikiqqarnissaannut killiussap ilanngunneqarnissaa.

Oqaaseqaatit ataasiakkaanut tunngasut

1. Tailingsinut Taseq inissiivissatut

Tusarniaassutini Taseq tailingsinut inissiivissatut atorneqarniarneranut iluaqutaasussat arfineq pingasut taaneqarput. Iluaqutaasut taakkua saqqummiunneqarput imatut:

1. Imartaa pitarneqarsinnaanngilaq
2. Unammillertaasunik nunaminertanik atuiffigineqanngilaq
3. Tasermi uumassusillit assigiinngisitaarnerannut naliusut appasipput
4. Imerkik imerneqarsinnaasumik pilersuinermit toqqaannartumik atassuteqanngilaq

5. Pujoralannik aniatitsinerup pitsaaliornissaanut erngup ilianiitinnissaanut periarfissaqarpoq
6. Qerlunnerani inissisimavoq, taamaalilluni sumiiffimmi qinngornernik qaffasissunik pisoqarnera atuutereerluni
7. Kangerlummi umiarsuarmik angallannernit ersinngilaq
8. Sapusiani igartaasa appasinnerpaanissai pisaqarpoq.

Nukissiorfiit Tatsimi tailingsinik uninngatitsinissamut pilersaarutigineqartumut atatillugu arlalinnik aarlerinartunik tikkuagassaqarpoq.

Nukissiorfiit immikkoortunut ataasiakkaanut atatillugu imatut oqaaseqaateqarniarpoq:

1-imut atatillugu: Imartaa pitarneqarsinnaanngilaq

Nukissiorfiit tikkuarniarpaat qulakkeerneqanngimmat Taseq tassaasoq tasiliaq pitarneqarsinnaanngitsoq. VVM pillugu nassuiaammi qupperneq 30-mi takuneqarsinnaavoq *Tatsip tasertaata iluani qaarsut suussusaasa (suussusiisa) eqqaanni nunap sanna assigissagaat aammalu nunap iluani imeqarfinnut killilimmik atassuteqarluni pitarneqarsinnaanngitsoq naatsorsuutigineqarpoq. Tatsip tasiata aamma Napasup Kuuani katersuuffiusussap **imminnut annikitsuaraannarmik atassuteqartut imaluunniit atassuteqanngitsut, nunap sannaani misissuinerit, maannamut ingerlanneqartut, annikitsuinnaasut tikkuarpaat.*** (VVM KAL -nalunaarusiaq qupp. 30).

Nukissiorfiit ajornartorsiutitut isigaat *nunap sannaani misissuinerit annikitsuinnaasut tunngavigalugit inerniliisoqarmat, tassa Tatsip tasiata aamma Napasup Kuuata akornanni **annikitsuaraannarmik atassuteqartut imaluunniit atassuteqanngitsut,*** Napasup Kuuata tassaavoq Nukissiorfiit Narsamut imermik imerneqartussamut pilersuinermini imermik pissarsiffigisartagaa pingarneq.

Nukissiorfiit matuma siuliani allasimasut tunngavigalugit suli misissueqqinnernik ingerlatsisoqarnissaa pisariaqarluinnartutut isigaat, taamaaliornikkut qulakkeerniarlugu erngup nunaminertaasa taakkua marluusut imminnut sumilluunniit atassuteqannginnerat, qulakkeerniarlugu imermik imerneqartussamik pilersuinerup mingutsinneqannginnissaa. Nukissiorfinnit misilittagaqarfigineqarpoq qaqqani tatsini amerlanerpaani minnerusumik annertunerusumilluunniit imermik quppatigut aniasoqartartoq, aammattaaq tamatuma annertunerulernissaata ilimanassusia annertuninngortartoq tatsip imaata annertusineratigut imeq qaqqamut allamut nutaamut pigaangat.

Matumani pingaaruteqarpoq erseqqissassallugu tatsip Tasiup aamma Napasup Kuuata imminnut atassuteqarnerat qanorluunniit annikitsigigaluarpat, taava tamanna imermik imerneqartussamik mingutsitsinissamut aarleqquteqarneq pilersinneqassaaq.

2-mut atatillugu: Unammillertaasunik nunaminertanik atuiffigineqanngilaq

Nukissiorfiit isumaqataanngillat Taseq pillugu unammillertaasunik nunaminertamik atuiffigineqannginneraanermut, tassami Nukissiorfiit isumaqarput nunaminertaq tamanna imermik imerneqartussamut taamatullu imermik nukissiorfissatut atussallugu ilimanaateqartoq – immikkut ataatsimulluunniit.

Imeq imerneqartussaq

Immikkoortoq 10-mi *Avatangiisit imeqartut* allasimavoq Narsaq Kuuata aamma Tatsip tasiani pinngortitaq flourid-nik qaffasissunik akoqartoq.

Nukissiorfiit, tak. ilanngussaq 1 imermik misiligutinik qalusaasa misissorneqarneranni takuneqarsinnaavoq flouridip qaffasissusiisa Kalaallit Nunaanni imermut imerneqartussamut killiussat ammut qaangersimagaat. Imermik misiligutit taakkua suliarineqarput Nukissiorfiit Tatsip tasia Narsami imermik imerneqartussamik pilersuiffiusinnaasutut isigimmassuk.

Tamatuma saniatigut Nukissiorfiit tikkuarusuppaa Kalaallit Nunaanni inatsisit imermut imerneqartussamut tunngasut aamma WHO-p inassuteqaataat assigiinngissuteqarsinnaasut, taamaattumik inatsimmut atuuttumut minnerpaamik innersuussisoqartariaqarpoq. Taamaattorli matumani pisumi atuuttoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni inatsit, taamatuttaarlu WHO-p killiussatut naligitat tassaammat 1,5 mg/l.

Tamatuma saniatigut Nukissiorfiit takusinnaavaat ilusiliaq 56-mi qupperneq 218-imiittoq (VVM KAL) VVM-imut nalunaarusiami kukkuneqartoq, tassa titarnermi aappaluttoq qaamasumi *Tunngavissarititaasoq: Canadami imermut tarajoqanngitsumut ammasumiittumut pitsaassusissatut ilitersuut (2015) – 0,12 mg/l* taanna tungujortup ataaniittariaqaraluartoq *WHO-p imermut imerneqarsinnaasumut ilitersuutaa – 1,5 mg/l* (titarneq tungujortoq), tassa imaammat Canadami pitsaassutsimut ilitersuutit WHO-p ilitersuutaanit appasinnerusumik inissisimmamata.

Imermit nukissiorfissatut ilimanaateqarnera

Taseq imermit nukissiorfittut atussallugu ilimanaateqarpoq, tamanna Nukissiorfiit misissoreerpaat aalajangiinissamullu siunnersuummik suliaqareerlutik. Ilimanaateqarnera Qorlortorsuup allineqarnissaanut taartaavoq, tamanna aamma suli atuuppoq Kujataani atajuartumik nukissiamik pilersuineramik annertusaanermut atatillugu. Tamanna immikkut atuuttussatut isigineqarpoq paasineqarmat Qorlortorsuup allineqarnissaa siullermik naatsorsuutigisatut akisunerummat.

Nukissiorfiit Tatsip eqqaani imermit nukissiorfiliornissaq piviusunngorsinnaasutut nalilerpaat taannami nukissiamik tamanik pilersuinermut siunissami ilaasutut ilanngunneqarsinnaammat.

3-mut atatillugu: Tasermi uumassusillit assigiinngisitaarnerannut naliusut appasipput

Nukissiorfiit immikkoortumut oqaaseqaatissaqanngilaq.

4-mut atatillugu: Imermik imerneqarsinnaasumik pilersuinermut toqqaannartumik atassuteqanngilaq Nukissiorfiit immikkoortoq 1-imi: Imartaa pitarneqarsinnaanngilaq, oqaaseqaatiminnut innersuussipput.

Taamaattorli Nukissiorfiit erseqqissarpaat imermik sukuluarneqanngitsumik pissarsiffiusartaq tassaammat Napasup Kuua, tamatuma akerlilerpaa immikkoortoq 10.3.5-imi VVM KAL -nalunaarusiami qupperneq 246-imi allassimasooq, tassani allassimammat Narsamik pilersuineq pingaartumik Landnamselven-imiit aaneqartartoq.

5-imut atatillugu: Pujoralannik aniatitsinerup pitsaaliornissaanut erngup ilianiitinnissaanut periarfissaqarpoq

Immikkoortumi 2.5.4-mi *Imeq avatangiisiniittoq* VVM KAL -nalunaarusiami qupperneq 34-mi allassimavoq *Pisariaqartitsineq malillugu kussiniliortoqartassaaq, ilanngullugu Narsap kuuani kussiniliorneq. Sananeqarnerata nalaani erngup kuunna sumiiffik sanaartorfiusoq avaqqullugu erngup imaarsarneqarneratigut aserfallatsaaliisoqassaaq. Tamanna peqatigisaanik iluaqutaassaaq, tassami sanaartorfiup sumiiffia panertuutinneqassammat.*

Nukissiorfiit malugaat imminnut assortuuttoqarnera, tassami kissaatigineqarmat sanaartorfiup sumiiffia panertuutinneqassasoq, tamatumunngali ilutigitillugu pujoralatsitsinaveersaarluni iliuseqartoqarnissaa kissaatigineqarluni.

Immikkoortut 6-8

Nukissiorfiit immikkoortunut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Tatsip talingsinut inissiivissatut toqqarneqarneranut piumasaqaatinut oqaaseqaatinik eqikkaaneq
Immikkoortumi uani *Periarfissaq alla 7 Tailingsinik passussineq* allassimavoq tailingsinut inissiivissanik arfineq marluusunik misissuisoqarsimasooq (VVM KAL -nalunaarusiaq, qupperneq 17), taamaattoq takussutissiaq 13-imi *Inissiivissanut tamaginnut (tamanut) tunngavissarititaasunut sunniutaasussanik nalilersuineq* inerniliunneqarpoq, Taseq tassaasoq tailingsinut inissiivinnik inissiivissaqqinnerusutut toqqarneqareertoq (VVM KAL -nalunaarusiaq, qupperneq 113).

Tabelimi aalajangerneqarpoq imermik pilersuineramik sunniineq. Nukissiorfiit paatsuunganartippaat imermik imeqarfimmut ingerlasussamik milluaavimmit pioreersumit aamma taassuma nunataanit sumiiffiit malunnaateqarluartumik ungasinnerusumiittut, taakkua Tatsimut sanilliullugit annertunerusumik sunniuteqarfigineqartutut isigineqarmata, Tasermi imermik imerneqartussami milluaavimmut pioreersumut qaninnerujussuummat. Nukissiorfiit isumaqarput periarfissat allat tamarmik imermut imerneqartussamut aamma imeqarfiup tikinneqarfissaata killinganut sunniuteqarnissaat annikinnerusooq, aqqqiissutissatut toqqarneqartumut sanilliussilluni.

Taamaattumik Nukissiorfiit isumaqarput Tatsip tasertaata tailingsinut passussivittut toqqarneqarnera naleqqutinngilluinnartutut isigaat.

2. Imermik imerneqartussamik aamma silaannarmik mingutsitsinissamut aarlerinaatillit

Nukissiorfiit suliniutip imermik imerneqartussamik mingutsitsinnaaneranik aarlerinartoqarneranut tunngatillugu arlalinnik isornartoqartitsivoq. Tamakkua immikkoortumi tullingguuttumi saqqummiunneqarput.

Pujoralaasaannaat siaruartersinnaanerannut aarlerinaateqartoqarnera

VVM KAL -nalunaarusiami qupperneq 33-imi takuneqarsinnaavoq *Narsami erngup imerneqarsinnaasup pujoralaasaannarniit sunnerneqarsinnaanera aalajangerniarlugu, TSF-miit imermi pujoralaasaannarnik siaruartoqarnissaa nalilersorneqarpoq. Matuma siuliani allassimasutut, Tatsip aamma katersuiffiusartup akornanni qaqqap quassugaata ersarissuunera aammalu aqqarsarnertillugu anorip sammivigisartagaa eqqarsaatigalugit, TSF-iniit pujoralaasaannaat illoqarfimmi imermut imerneqarsinnaasumut sunniinissaat ilimanaateqanngilaq.*

Nukissiorfiit isumaqarput pujoralaasaannarnik siaruartoqarsinnaasoq aqqarsarnertarneranik pissuteqaannangitsumik aamma maluginiarlugu pisut allat, pujoralaasaannarnik siaruartitsinnaasut allaaserineqanngitsut.

Silaannarmi sunniinerit

VVM KAL -nalunaarusiami qupperneq 24-mi, tassa *Sumiiffimmi misissuiffiusumi silaannaap pitsaassusaata (pujoralaat aamma aniatitsinerit gassitut ittut) nalilersornissaanut pujoralannik gassinillu nunamiittunik*

uttortaasoqarpoq. Uttortaanermut atortut Narsap qooruani nunaateqarfimmi, Narsap illoqarfiani aamma Narsap kujataani inissinneqarput.

Nukissiorfiit malugaat tatsip imeqarfiusup tikinneqarsinnaaneranut killeqarfiusup aarlerinarnerusup eqqaani silaannaap pitsaassusianik uttortaasoqarsimanngitsoq tamannalu pilersaarutaanngitsoq. Tamanna sunnerneqarsinnaasunik nalilersuinermi amigaataasutut isigineqarpoq.

Umiarsualiviup inissiffia

Nukissiorfiit malugaat umiarsualivimmut inissiivissatut eqqarsaatigineqartoq, tatsip imeqarfiusup tikinneqarsinnaaneranut killeqarfiusup eqqaaniinnissaa aqqusinikkut angallanneq annertunerulissalluni (VVM KAL -nalunaarusiaq qupperneq 105).

Nukissiorfiit tatsip imeqarfiusup tikinneqarsinnaaneranut killeqarfiusoq saneqqullugu angallanneq sunaluunniit ajornartorsiutitut isigaat kissaatigalugulu umiarsualiviup aamma aqquserngup allamut inissinneqarnissaa, soorlu periarfissatut allatut allaaserineqartumut (sumiiffik 2), tassani tatsip imeqarfiusup tikinneqarsinnaaneranut killeqarfiup sunnerneqarnera malunnaateqarluartumik annikillissaaq.

Brud på dæmning

VVM-imut nalunaarusiami sapsuap aserorsinnaaneranut takorluukkat pingasut allaaserineqarput aamma taamatut pisoqartillugu taakkua kingunerisassa (VVM KAL -nalunaarusiaq qupperneq 32). *Takorluukkani allaaserineqarpoq Ingerlatsinerup immikkoortuata nalaani ajutoornermik pisoqassagaluarpat, erngup pitsaassusaanut killissat sivikitsumik qaangerneqassasut naatsorsuugitineqarsinnaassaaq (naatsorsuutigineqarsinnaassaaq), kisianni taakkua sukkasuumik kimikillissusaallutik.* (VVM KAL -nalunaarusiaq qupperneq 32).

Nukissiorfiit erseqqinngitsut isigaat erngup pitsaassusianut piumasaqaat sorleq innersuussutigineqarnersoq, kiisalu pitsaassutsimut piumasaqaatit taakkua tasaanersut imermut imerneqartussamut piumasaqaatit.

Tamatuma saniatigut Nukissiorfiit maluginiarpaat VVM-imut nalunaarusiami isummerfigineqanngitsoq pitsaaliuinarluni upalungaarsimaneq, kisianni akerliani mingutsitsisoqassagaluarpat taamaallaat flouridimik piiannissamut iluarseeqqinnissamut upalungaarsimaneq.

3. Imerk imerneqartussamik misissueqqissaarneq aamma nakkutillineq

Narsami imermik imerneqartussamik mingutsitsisoqassagaluarpat tassunga tunngatillugu tusarniaanermut atortumi allassimavoq *Narsami erngup imerneqarsinnaasup pitsaassusaa sumiiffinni assigiinngitsuni akuttunngitsumik misissorneqartarpoq.* (VVM KAL -nalunaarusiaq qupperneq 247) aammattaaq *Narsami erngup imerneqarsinnaasup pitsaassusaa Kalaallit Nunaanni oqartussanit alapernaarsorneqareerpoq. Inassutigineqarpoq qinngornernut tunngavissat, kulstof-inik uumassusilinnik, fosfor-inik aammalu bakterianik arlalinnik ataatsimoortunik akoqarnera ilaativerlugit, misissuinerit annertusitinneqassasut.* (VVM KAL -nalunaarusiaq qupperneq 373).

Misissuisarnerit innersuussutigineqartut tassaapput inatsisitigut aalajangersakkat tunngavigalugu misissueqqissaartarnerit Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit aalajangersarneqartut, maannakkut pineqartut tassaapput ukiumut marloriarluni

misissueqqissaartarnerit. Misissugassamik qalusereernikkut misissugassat misissoqqissaarneqartarput, taakkualu akuttunngitsumik aatsaat naammassineqarneranni akissutit, ullut 14 aamma qaammatip ataatsip qalusereernerup kingornatigut, tiguneqartarput, taamaattumik mingutsitsisoqarsimassagaluarpat paasineqarnissaa akuttussuseq taanna atorlugu ajornarsinnaavoq. Taamaattumik misissueqqissaartarnermut pilersaarut taanna aatsitassarsiornermik ingerlatsinermi naammanngilaq.

Tamatuma saniatigut Nukissiorfiit apeqqutigissavaat kikkut eqqarsaatigineqarnerisut annertusisamik taamatut misissuisarnissamut pilersaarummut aningaasartuuteqassanersoq, tamannami Nukissiorfiit akissaqartinngimmassuk.

Nukissiorfiit ilanngullugu tikkuarpaat misissugassat qinngornertallit ullumikkut Danmarkimi misissorneqartanngimmata, taamaattumillu Frankrigimut misissugassanngorlugit nassiunneqartarlutik.

Tusarniaassutini atuarneqarsinnaavoq iliuusissatut iluarsiissutaasussatut *Narsami erngup imerneqarsinnaasup pitsaassusaa akuttunngitsumik alapernaarsorneqartassaaq. Kuunniit Napasup Kuua, Kuukasik aamma Landnam-ip kuua imermik tigooqqaavik aqqarsarnertillugu qamikkallarneqarsinnaavoq. (VVM KAL -nalunaarusiaq qupperneq 51, 247).*

Tassani eqqartorneqarpoq Narsami erngup imerneqartussap pitsaassusianik nakkutiginninneq. Nukissiorfiit kissaatigaat nakkutiginninneq suna pineqarnerisooq aamma tamatumani pilersaaruteqartoqarnerisooq Nukissiorfiit suleqatigineqarnissaat. Tamatuma saniatigut Nukissiorfiit assut soqutigaat qanoq akulikitsigisumik imermik imerneqartussamik misissuisoqartarnissaa, suliasarlut tamanna kimut suliaritinniarneqarnerisooq. Soorlu siornatigut taaneqartoq maannakkut Nukissiorfiit ukiumut marloriarluni misissugassanik misissuisarpoq – tamannalu aatsitassarsiornermik nakkutiginninnermut naammanngilaq.

Tamakku saniatigut aatuarneqarsinnaavoq imermik pilersuineq unitsinneqarallarsinnaasooq imermik imerneqartussap pitsaassusianut sunniuteqartumik assigiinngitsunik pisoqartillugu (VVM KAL -nalunaarusiaq qupperneq 247). Nukissiorfiit tamanna isornartoqartippaa, tassami Nukissiorfiit ilisimatinneqanngimmata suna tunngavigalugu taamatut inerniliisoqarnerisooq, tassami Nukissiorfiit isumaqarluinnarput imermik milluaaviit arlaannaataluunniit unitsinneqarnissaat periarfissaqanngitsooq. Nukissiorfiit ingerlatsinermut atuisa pisariaqartippat piffissap ilaani imermik sukuluarneqanngitsumik pissarsiffiusartut arlallit imaluunniit tamarmik atorneqartariaqarnissaat. Imermik pissarsiffiusartunit imermik milluaaneq unitsissallugu periarfissaqanngilaq. Arlaannik pisoqarpat imermik pissarsiffiusartut ilaannik sunniuteqartunik, taava ajornartorsiuataasumik imermik amigaateqartoqalersinnaavoq.

4. Aatsitassarsiorfimmi aamma sulisut illoqarfeeraanik pilersuineq

Aatsitassarsiorfimmik inaallagissamik pilersuineq

VVM KAL -nalunaarusiaq qupperneq 87-imi atuarneqarsinnaavoq, *Akuiaaviup saniani nukissiorfik kiassaateqarfillu ataqatigiissillugu 59 MW dieselimik ingerlatilik sananeqassaaq. Nukissiorfik suliaqarfinnut, umiarsualivimmut illoqarfeeqqamullu innaallagissiussaaq (VVM KAL qupperneq 87).*

Taassuma akerlianik VBS KAL -nalunaarusiami qupperneq 73-imi allassimavoq *Koncentratorip eqqaani kiammik innaallagissamillu pilersuivik uuliamik ikummatissamik atuisaaq. 59 MW -imik atuisinnaassuseqassaaq.*

Nukissiorfiup suliffissuaq, umiarsualivik ineqarfissarlu innaallagissamik pilersussavai. Nukissiorfiup kissaq pilersitaa koncentratorimi suliaqarnermi imeq atugassaq kissattassavaa suliffissuaqarfimmilu init kiassartassallugit.

Nukissiorfiit maluginiarpaat eqqorluartumik assortuuttumillu erseqqinngimmat ikummatissap sorliup innaallagissiorfimmut aamma innaallagissiorfiutigaluni kiassaateqarfimmut atorineqarnissaa.

Tamatuma saniatigut allaaserineqarpoq suliniummi 59 MW pilersuinerup annertussusissaatut pisariaqartinneqartoq (VVM KAL - nalunaarusiaq qupperneq 87), kisianni taassuma akerlianik nassuiaatigineqarpoq suliniutip atuinissaatut 35 MW-p missaa naatsorsuutigineqartoq (VVM KAL - nalunaarusiaq qupperneq 124).

Nukissiorfiit taamatut assortuuttumik erseqqittuliunnginneq apeqquserpaa.

Innaallagissiorfimmik aamma innaallagissiorfiutigaluni kiassaateqarfimmi dieselitortumik aalajangernermut pissutaasoq VVM KAL - nalunaarusiaq qupperneq 124-mi nassuiaatigineqarpoq, tassani atuarneqarsinnaavoq *Suliassamut erngup nukinganik pilersuinermik ineriartortitsinerup imminut akilersinnaassusaata aalajangerneqarsaanut, erngup nukinganik nukissiorfinnut immikkut ilisimasallit misilittagartuut suliassamit suliakkerneqarput aammattaaq periarfissaq taanna imminut akilersinnaasutut isigineqanngilaq.*

Nukissiorfiit misissuineq taaneqartoq takusimanngilaat tamannalu pissutigalugu inerniliineq taanna oqaaseqarfigisinnaanagu. Taamaattorli Nukissiorfiit misilittagaraat imermit nukissiorfik akuttunngitsumik aaqqiinerusartoq aningaasaqarnikkut orniginartutut aamma silap pissusianut ajunngitsutut, tassa imermit nukissiorfiliornissaq naleqquttoq periarfissaappat.

Tamatumunnga saniatigut oqaaseqaatitut ilanngullugu, allaaserineqarpoq *Silaannakkut ledningi 11 kV umiarsualivimmiit illoqarfeeqqamut sarfalersuiviusaaq* (VVM KAL qupperneq 87).

Nukissiorfinnit inassutigineqarpoq assigiiaarinissamut tunngatillugu qaninnerusumik suleqatigiinnissaq, Nukissiorfiit aamma suliniutip atortussaa pillugu akornanni ataqatigiissitsinissamut (VVM KAL - nalunaarusiaq qupperneq 87).

Sulisut illoqarfeeraanik innaallagissamik pilersuineq

Tusarniaassutigineqartumi takuneqarsinnaavoq Narsap eqqannguani sulisunut illoqarfeeraliortoqassasoq, tassani sulisut tikisinneqartut ineqartinneqassallutik (VVM KAL - nalunaarusiaq qupperneq 85). Illoqarfeeraq suliniutip nukissiorfianit innaallagissamik pilersorneqassaaq (VVM KAL - nalunaarusiaq qupperneq 87).

Illoqarfeeqqap nukissiaq katillugu ullumikkut Nukissiorfiit Narsamut katillugit nioqqutigisartagaatut annertussuseqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna ukiumut Nukissiorfiit innaallagissamut aamma kiasaanermut akigititai atuuttut tunngavigalugit kaaviiartitat 10 mio. kr.-nit sinnilaarlugit naleqarpoq. Illoqarfeeraq Narsamut killeqarfiup iluaniippoq taamaattumik Nukissiorfiit isumaqarput taanna Nukissiorfiit nalinginnaasumik innaallagissamik pilersuinerat aqqutigalugu pilersorneqartariaqartoq.

Narsami ukiumut innaallagissamit atuneq

VBS KAL -nalunaarusiami qupperneq 150-imi takuneqarsinnaavoq *Nasaq (Narsaq) Qaqortorlu qorlortorsuarmi erngup nukinganik nukissiuuteqarfimmit innaallagissamik pilersorneqarput. Erngup nukinganik nukissiuut marlunnik turbineqarpoq ukiumut katillugit 7,2 MW—imik pilersitsisinnaasunik. Narsap Qaqortullu akornanni*

innaallagialq kabelikkut qaqqat qaavisigut kangerlukkut agguanneqartarpoq. Narsami innaallagialq ukiumut katillugu 0,6 MWh atorneqartarpoq. Narsaq erngup nukinganik nukissiorfimmu atalinngikkallarami dieselitortumik nukissiuuteqarsimagaluarp. Nukissiorfik dieselitortoq maanna sillimmatitut atoriaannangorlugu pigineqarpoq. Nunaqarfiit minnerit (Nanortalillu) dieselitortumik nukissiorfeqarput. Kommune Kujallermi illut, ingerlatsiviit paaqqinnittarfiillu amerlanerpaartaat dieselitortumik kissarsuuteqarput. Inissarsuit qitiusumit kiassarneqartarput, ilaatigut sarfamik atuisuullutik. Qaqortumi kiak ikuallaavimmit pilersinneqartoq illut ilaannut kiassaaitut atorneqartarpoq.

Paasissutissat matuma siulianiittut Narsamik pilersuineq pillugu eqqunngillat. 7,2 MW tassaavoq imermit nukissiorfiup annertunerpaamik atuiffiata killinga. Ukioq kaajallallugu nioqqutissiornermut apeqqutaavoq siallertarnera/nittaattarnera, nioqquteqarnerlu nikerartuuvoq imatut 2011-mi 33 GWh kiisalu 2019-imi 26 GWh. Narsami ukioq kaajallallugu innaallagissamik atuineq 2019-imi 7,7 GWh-mit annertussuseqarpoq, taakkunannga 1.9 GWh innaallagissamik kiassaanertut nioqqutigineqarluni. Qaqortumi ikuallaavik *ungasianit kiassaanermut aqqutinut* (district heating) pilersuivoq aamma naatsorsuutigineqarpoq ikuallaaviup 2022-mi matuneqarnissaa.

Sulisunut illoqarfeeqqamik imermik pilersuineq

Erseqqittumik takuneqarsinnaanngilaq sulisunut illoqarfeeraq suminngaanniit imermik imerneqartussamik pilersorneqassanersoq (qupperneq 71). Taamaattorli VVM pillugu nalunaarusiami allaaserineqarpoq Narsami taseq imeqarfik 280.000 m³-nik imaqartoq.

Kisitsit taanna Nukissiorfiit ilisimasaqarfiginngilaat. Nukissiorfiit ilisimavaat imertussuseq 220.000 m³-nik annertussuseqartoq taamaattorli sikuunera 1 meteriuppat taamaallaat 150.000 m³. Taamaattumik Nukissiorfiit isumaqarput annertuumik aarlerinaateqarsinnaasoq isumalluutip annikippallaarnissaa, piffissap ilaani pisariaqartitatut naatsorsuutigisatut naleqqiussilluni, taamatut pisoqartillugu Tasermi taseq imermik imerneqartussamut isumalluutissatut isigineqarsinnaavoq. Tamanna sukumiinerusumik misissorneqartariaqarpoq, Nukissiorfiit aatsitassarsiornermi sulisut amerlassusissaattut naatsorsuutigineqartut pilersorneqarnissaannik qulakkeerinnginneranni.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Teknikeqarnermut pisortaq, Kenneth Nyland
Nukissiorfiit